

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV PROSTOROVÉ TVORBY

DEPARTMENT OF SPATIAL DESIGN

AŽ VLCI ODEJDOU

WHEN THE WOLVES ARE GONE

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Petr Preininger

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.

BRNO 2018

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0079/2017
Ústav: Ústav prostorové tvorby
Student: Bc. Petr Preininger
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.
Akademický rok: 2017/18

Název diplomové práce:

Až vlci odejdou

Zadání diplomové práce:

Hledání nových využití výškových staveb finančních center a jejich implikace do živé struktury metropole.

Přeměna světových metropolí za posledních několik desítek let je evidentní. Města začala růst do extrémních výšek podle potřeb společnosti. Výškové stavby se staly masovým prvkem formujícím nové části sídel, často v přímé návaznosti na jejich centrum.

Tyto čtvrti jsou unifikovány funkcí, konstrukcí, systémem atp., zároveň jsou však odtrženy od města samotného. Dochází k jejich nezbytné standartizaci, aby nebyla určena povaha využití - v důsledku dochází k tvorbě pouhé infrastruktury administrativy. Symboly města jsou tvořeny siluetami nejvyšších staveb finančních center - ekonomický motor světa. Vystává však otázka, zda jsou skutečně ekonomickým motorem, nebo rizikem své doby?

Business distrikt - finanční čtvrt' - dodnes vychází z architektury a urbanismu 30. let, kdy tento fenomén vznikl. Dnešní doba a obchod však funguje na zcela jiných principech - nepřizpůbili jsme formu města současným potřebám společnosti. Stavíme superkonstrukce s životností mnoha generací, kterým hrozí vážné riziko, že se brzy stanou vertikálním brownfieldem uprostřed metropolí.

Je otázkou, jak můžeme tyto monofunkční seskupení integrovat do živé struktury města - jak pracovat s fenoménem finančních okrsků?

Rozsah grafických prací:

- stanovení teoretických východisek
- analýzy

- tvorba konceptu a návrhu.
- situace širších vztahů
- zmapování současného stavu
- situace 1:5000 - 1:1000
- půdorysy, řezy, pohledy 1:500 - 1:100
- perspektiva / axonometrie
- architektonický model
- průvodní zpráva

Seznam odborné literatury:

Jan Jehlík: Rukověť urbanismu, ISBN: 978-80-260-9558-3

Jane Jacobs: Ekonomie měst, ISBN: 978-80-905064-1-1

Slavoj Žižek: Požadujeme nemožné, ISBN: 978-8090530942

Rem Koolhaas: Content, ISBN: 978-3822830703

Sharon Zukin: Landscapes of power, ISBN: 978-0-520-08288-5

Urban Think-Tank: Torre David: Informal Vertical Communities, ISBN: 978-3037782989

Steven Holl: Urbanisms, ISBN: 978-1568986791

Greg Girard, Ian Lambot: City of Darkness: Life in Kowloon Walled City, ISBN: 978-1873200131

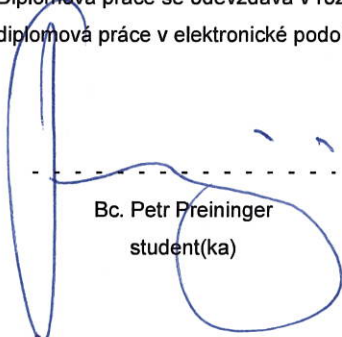
ERA21, ISSN: 1801-089X

Zlatý řez, ISSN: 1210-4760

Termín zadání diplomové práce: 19. 2. 2018

Termín odevzdání diplomové práce: 14. 5. 2018

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Petr Preininger
student(ka)

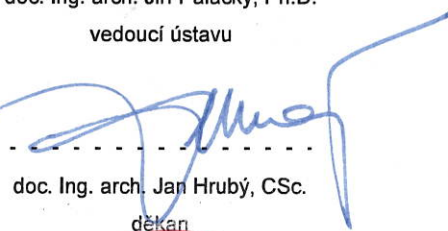

Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.
vedoucí práce

doc. Ing. arch. Jiří Palacký, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Brně, dne 19. 2. 2018

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
děkan

/Člověk městský - Homo civitatis/

Smyslem člověka městského je naplno využívat své přirozené prostředí - město.

Člověk vyžaduje změnu sebe sama ve vnímání města, stejně tak samotnou obnovu a doplnění svého prostředí. Pevné soliterní struktury dnešního města vytváří základ nové vrstvy. Území je zavlažováno potenciálem - pokus o režii nejistoty.

/ Růst měst do krajiny/

Město roste extenzivně - vytváří si kolem sebe prstence. V důsledku dochází k tvorbě sídelní kaše v měřítkách celých měst. Nastává paradox hustoty - zatímco město roste, jeho hustota obyvatel klesá.

Čtrnáct měst (Beijing, Shenyang, Shanghai, Nanjing, Suzhou, Hangzhou, Xiamen, Zhengzhou, Wuhan, Guangzhou, Shenzhen, Chengdu, Xi'an a Guiyang) vytvořilo červenou linii v plánech urbanistického rozvoje, aby kontrolovalo a omezovalo rozšiřování tzv. sídelní kaše.

Umístění hranic bere ohled na vymezený prostor pro rozvoj z hlediska terénu, přírodních ekosystémů, environmentální únosnosti a původní zemědělské půdy v konkrétních oblastech. Čínská urbanizace je v současné době rozsáhlá a bez pevného řádu.

Země bude v budoucnosti klást důraz na efektivní využití území a rozumný urbanistický rozvoj spolu se snahou o zastavení rozrůstání měst. Určení těchto hranic by mělo pomoci předcházet vzniku tzv. měst duchů. Přestože urbanizace je hlavní složkou čínského hospodářského růstu a rozvoje minulých třiceti let, přeměna na převážně městský národ přináší sociální a finanční dopady. Vzhledem k čínské ekonomice a historii centrálního plánování by se dalo očekávat, že vláda bude hrát zásadní roli v podpoře rozpočtů místních samospráv. Ve skutečnosti však poskytuje pouze omezenou finanční podporu a nechává většinu práce na místních samosprávách, městech, úřednicích a starostech.

čerpáno z:

“14 cities to draw red line to stop urban sprawl” - Chinadaily.com.cn. [online]. Dostupné z: http://www.chinadaily.com.cn/china/2015-06/05/content_20913209.htm

“Všude ve městě jsou celé bloky srovnávány se zemí, části, které vytvořily „Paříž východu“, se stávají obrovským staveništem – orchestrem sbíječek, jeřábů a buldozerů vydlabávajících základy pro nové mrakodrapy, dálniční mosty a tunely metra. Architekti zde dělají své pokusy s modernismem, navrhuji obrovské prosklené fasády kancelářských komplexů a luxusních bytových bloků.”

YATSKO, Pamela. Field of dreams: can Shanghai re-emerge as a key financial centre?; in Far East Economic Review; 18. července 1996; s. 69

Dle odhadů dosáhne míra čínské urbanizace hodnoty 70 % do roku 2030, v ten moment bude městský sektor zabírat už více než 95 % čínské ekonomiky.

TOMAN, Radek. Aspekty bydlení ve výškových budovách v Číně; Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta Architektury, Ústav urbanismu, 2017; 295 s. Vedoucí dizertační práce: doc. Ing. arch. Karel Havliš

Velikost

Velikost je konečnou podobou architektury. Má však budoucnost? Další krok své evoluce?

/Teorie Velikosti// Rem Koolhaas//

1 - Od určitého bodu vytváříme “veliké budovy” - části jsou roztrženy, ale zůstávají odpovědné celku.

2 - Výtah umožnil Velikost.

3 - Při vytváření Velikosti narůstá vzdálenost obalu a jádra - v kritickém bodě již budova nemůže “vypovídat” o svém obsahu. Exteriér a interiér se stávají nezávislými prvky.

4 - Velikost neobsahuje morálku - je naprosto nezávislá kvalitě.

5 - Velikost přestala být součástí města - v důsledku dochází k rozkolu s kompozicí, tradicí, pravdivostí, měřítkem a morálkou

Velikost pouze koexistuje - FUCK CONTEXT!

Čerpáno z:

V dnešní době Velikost s městem soupeří. Bezostyšně ho zneužívá jako domov svých uživatelů. Bez nich však není ničím. Velikost je destruktivní, ale znamená i nový začátek. Nese potenciál stát se městem samotným - základem nové vrstvy.

„Problém není architektura. Problém je reorganizace věcí, které již existují.” - Yona Friedman

Současný stav

Monofunkční oblasti jsou vždy rizikem a mnohdy i zaručeným zdrojem problémů. Stejně jako je monokultura lesa nebezpečná svou křehkostí, tak i jednotvárné město a jeho části jsou chybou myšlenky. Život a jeho improvizace vždy převládly nad plánem - dnešní plán nepočítá s přeměnou sebe sama - nepočítá s nevypočitatelností lidské podstaty.

Obraz města je dnes tvořen pohledem na jeho finanční čtvrť - kontrolované a zcela cíleně došlo k posunu od kompaktního města s rostlou strukturou k předem naplánované oblasti, k prostoru volně zaplněnému Velikostí - pregnantně vymyšlené, soliterní, anonymní. Zrcadlový sál, kde je příliš jednoduché (snad záměrně?) se ztratit v prázdnotě.

Vznešenost je navozována vyprázdňením veřejného prostoru - povrch města je stvořen pouze pro pohyb. Ryzí nezbytnost! Chodec je vytlačen mimo své přirozené prostředí pomocí nadchodů a spleť obchodních galerií.

Díky chronickému nedostatku intenzity (která navozuje pocit „normálního“) dochází při sebemenším náznaku k halucinacím. Normálnost se stává silnou drogou.

Koncept

Město

Tak, jako je dnes mrakodrap symbolem majetku a moci, je město symbolem dnešní společnosti. Když město nekontrolovatelně roste, ztrácí svou identitu. Stává se entitou bez duše. Tato expanze posledních 20 let jen zrcadlí možnosti, schopnosti, potřeby a touhy dnešní doby. Přirozená horizontalita je nahrazována vertikálitou. K této přeměně nedochází postupně a přirozeně, ale nárazově bez zachování či vytvoření nových kvalit pro obyvatele. Nulová sociální interakce se stává standardem doby. Mrakodrap je konečnou typologií - vysoká hustota v izolaci ode všeho.

Navrhovaná struktura

Jednotlivé soliterní výškové budovy mají potenciál vytvořit menší subcentra - prostorové městské čtvrti. Poté se tyto dílčí celky vzájemně propojují v souvislou novou vrstvu města. Tento princip je aplikovatelný v jakýkoliv okamžik rozvoje města. Subcentra jsou vzájemně nezávislá - mohou existovat samostatně.

Typický plán

/architektura finančních čtvrtí = architektura typického plánu/

Typický plán je architekturou obdelníku. Jakýkoliv jiný tvar ho činí do jisté míry atypickým. Parcely jsou díky němu vytvářeny, ne hledány. Jednoduchou duplikací se stává naprosto utilitární, založený na neurčité duplikaci sebe sama. Tato podstata vytváří svět bez ega - minimalismus moderní doby. Je tak prázdný, jak je to jen možné. Tím akumuluje dutost - evakuuje prostor. Typický plán vytvořil místo postrádající jedinečnost - univerzální situaci. Podlaží snadno rozdělíme na dvě základní části - čistou /business/ a nečistou /wc, schodiště, výtahy, komory,.../. Vzniká tím primitivní symbióza - jeden bez druhého nemůže existovat!

Nová náplň Typického plánu

“Plán je nanjenvýš důležitý, protože na patře jsou provozovány veškeré aktivity lidských uživatelů” - Raymond Hood, jeden z autorů konceptu typického plánu

“Dům musí být trochu jako malé město, pokud se má stát skutečným domem; město má být jako veliký dům, pokud má být skutečným městem” - Aldo van Eyck

Typický plán musí reflektovat veškeré potřeby Homo Civitatis. Musí se transformovat z open space kanceláří do svého původního záměru. V pravidelném intervalu je duplikace typického plánu přerušena a nahrazena veřejným prostorem.

Spojení

Každý dům (ať už je jeho náplň jakákoliv) musí komunikovat s okolím. Propojení vertikál se stává místem bez scénáře, bez závazků, místem dostatečně velkým pro každého, místem, kde je možné vše. Je vytvořen prostor snadný k užívání, bezúdržbový - rajská zahrada plná požitků. Nostalgie je zcela bezvýznamná!

Struktura

Vytvoření prostoru pro improvizaci v architektuře.

Improvizace je bohatá pro celek svou jedinečností, inovacemi, svou nestálostí a neustálou existencí - je časoprostorová! Pohyblivá v čase, určena prostorem.

Její změna je nepředvídatelná, přesto však naprosto funkční. Funkční pro život, ne pro teorie.

Není estetická, přesto je jako celek krásná.

Podpory

Pilíř

Struktura je podepřena betonovými pilíři s průřezem kosouhelníku o rozměrech 8 x 10 metrů.

Uprostřed konstrukce jsou umístěny velkokapacitní výtahy, ve zvytkových prostorech jsou vedeny rozvody. Dutost pilíře je využívána k lepší cirkulaci uličního vzduchu díky komínovému efektu. Ohřátý znečištěný vzduch je vtahován do konstrukce, kde je částečně přechištěván biologickým povrchem na nosné betonové konstrukci.

Mikrovegetace je vyživována vzdušnou vlhkostí, případně zbytkovou vodou z vodojemu.

Mezipilíř

Vertikální zahrada

Spojnice pater struktury jsou tvořeny vertikální zahradou – skleníkem. Spirála vepsaná desetiúhelníku se obtáčí kolem volného středu – volným prostorem propojujícím obě úrovně.

Lineární stoupání vegetací vytváří opak města - oáza uprostřed pouště.